

Arbetslöshets- rapport 2018

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Om rapporten	1
Arbetslöshetsmättet som används i rapporten	1
DIK:s utbildningsgrupper	2
Andelen AEA-anslutna ökar igen	3
Sjunkande arbetslöshet – en trend som håller i sig... 4	
Utvecklingen det senaste året	4
Arbetslösheten i DIK jämfört med i AEA.....	5
Andelen med a-kassa	5
Andelen i program hos Arbetsförmedlingen.....	6
Andelen anställda med stöd.....	6
Ökade skillnader mellan kvinnor och män under 2018.....	7
Jämförelse mellan kvinnor och män i december 2018	7
Arbetslöshet uppdelat på län	8
Arbetslöshet uppdelat på ålder.....	9
Arbetslöshet i olika åldersgrupper, 2018 jämfört med 2017.....	9
Stora variationer i olika utbildningsgrupper	10
Arbetslöshet i olika utbildningsgrupper, 2018 jämfört med 2017	11
Avslutning	11
Referenser	12

Om DIK

DIK är facket för alla som arbetar eller studerar inom kultur, kommunikation och reklam. DIK har fler än 20 000 medlemmar runt om i landet och ingår i Saco, Sveriges akademikers centralorganisation. DIK är partipolitiskt obundet.

Sammanfattning

Under de senaste åren har arbetslösheten sjunkit bland DIK:s medlemmar som är anslutna till Akademikernas a-kassa, AEA. Trenden har fortsatt under 2018 då medeltalet för andelen arbetslösa var 2,55 procent. Det är det lägsta genomsnittet som uppmätts sedan 2011, då DIK:s arbetslöshetsrapport togs fram för första gången. Under 2017 var motsvarande siffra 2,78 procent. Utvecklingen med en minskad arbetslöshet stämmer väl överens med hur det ser ut på arbetsmarknaden i stort, både inom Sverige och i EU.

I slutet av året var andelen arbetslösa i DIK 2,44 procent. Av dessa fick 1,57 procent arbetslöshetsersättning (a-kassa), medan 0,87 procent deltog i program hos Arbetsförmedlingen och fick aktivitetsersättning. Ytterligare 0,67 procent hade en anställning med stöd via Arbetsförmedlingen.

Andelen DIK-medlemmar som är anslutna till AEA minskade svagt under slutet av 2017, men har under 2018 åter vänt uppåt. Vid årets slut låg andelen på drygt 94 procent, vilket är en hög nivå. Andelen som betalar sitt medlemskap i a-kassan direkt till AEA istället för via DIK har ökat under de senaste åren, och låg i december 2018 på strax över 15 procent.

Män är arbetslösa i högre utsträckning än kvinnor. I december 2018 var andelen arbetssökande män 3,99 procent, jämfört med 2,19 procent för kvinnor. Under året har mäns arbetslöshet ökat medan kvinnornas har minskat, vilket lett till större skillnader mellan könen. I slutet av 2018 skilde det 1,80 procentenheter mellan kvinnor och män, jämfört med 1,17 procentenheter samma period 2017.

Den lägsta andelen arbetssökande finns, precis som tidigare, i gruppen 40–44 år (1,67 procent i december 2018). Högst arbetslöshet finns i de äldre åldersgrupperna 55–59 (3,20 procent) och 60–64 år (4,03 procent).

Arbetslösheten varierar stort beroende på utbildningsinriktning. Utbildade inom *arkiv och dokumentation* (0,68 procent) samt *bibliotek och information* (1,39 procent) har en mycket låg arbetslöshet. Högst andel arbetssökande finns bland de med utbildning inom *arkeologi* (3,18 procent), *humaniora* (3,42 procent) och *kulturvetsenskap* (4,05 procent).

2,44%

I december 2018 var andelen arbetslösa inom DIK 2,44 %

Om rapporten

DIK följer arbetslöshetsutvecklingen bland förbundets medlemmar och publicerar återkommande rapporter över läget uppdelat på faktorer som kön, län, utbildning och ålder. Uppgifterna i rapporten baseras på DIK-medlemmar som även är medlemmar i AEA. Statistiken tas fram genom att DIK:s medlemsregister samkörs med AEA:s register månad för månad.

Medlemmar som är registrerade som studenter ingår inte i underlaget, eftersom det främst är de som står till arbetsmarknadens förfogande som är av intresse för rapporten. Då reglerna för a-kassan inte tillåter medlemskap efter 65-årsdagen ingår inte heller medlemmar över 65 år.

Det kan finnas mörkertal i den grupp som inte är anslutna till AEA. Det gäller medlemmar som kvarstår som studerande trots att de avslutat sina studier, samt nyexaminerade som inte uppfyller kraven för ersättning från a-kassan.

Arbetslöshetsmättet som används i rapporten

Individerna som förekommer i rapporten kan delas upp i tre grupper:

1. Får arbetslöshetsersättning från AEA (a-kassa)
2. Får aktivitetsersättning och deltar i program hos Arbetsförmedlingen
3. Har en anställning med stöd via Arbetsförmedlingen

De som i rapporten benämns som "arbetssökande" utgörs av grupp 1 och 2. Det är individer som fått ersättning från a-kassan den aktuella månaden (grupp 1), samt individer som var inskrivna i ett program hos Arbetsförmedlingen och därigenom har fått aktivitetsersättning (grupp 2). I de fall en individ under samma månad har fått både arbetslöshetsersättning och aktivitetsersättning räknas individen enbart en gång.

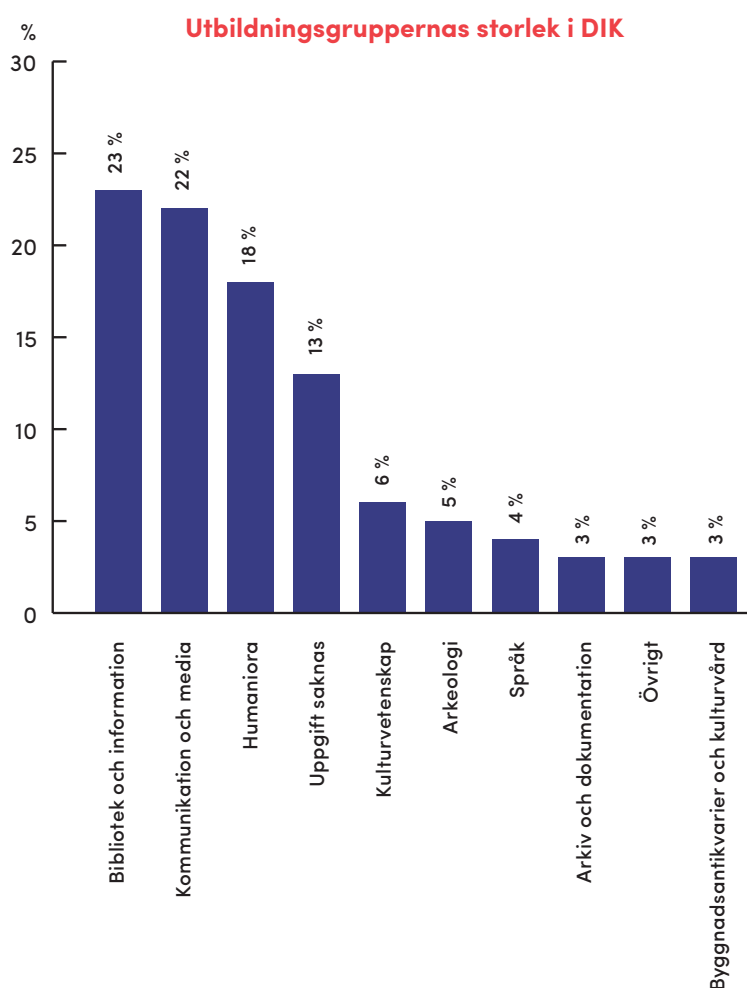
Grupp 3 utgörs av individer som av olika anledningar har svårare att komma in på arbetsmarknaden. Det kan vara personer som varit arbetslösa en längre tid, är nya i Sverige, saknar arbetslivserfarenhet eller har nedsatt

arbetsförmåga. Anställningarna är anpassade utifrån individernas behov och arbetsgivaren får ekonomiskt stöd för dessa. Eftersom anställningsstöd inte är ett reguljärt arbete räknas dessa inte som förvärvsarbete enligt arbetslöshetsförsäkringen.

DIK:s utbildningsgrupper

För att göra bilden av arbetslöshet mer komplett syns här hur stor andel av DIK:s medlemmar som tillhör respektive utbildningsgrupp. Statistiken baseras på uppgifter i medlemsregistret som medlemmarna själva lämnat. Utbildningsgrupper med färre än 500 individer har exkluderats.

Den största andelen DIK-medlemmar som är anslutna till AEA har en utbildning inom *bibliotek och information* (23 procent), tätt följt av *kommunikation och media* (22 procent). Även *humaniora* utgör en stor utbildningsgrupp inom förbundet (18 procent). För en relativt stor grupp saknas uppgift om utbildning (13 %).

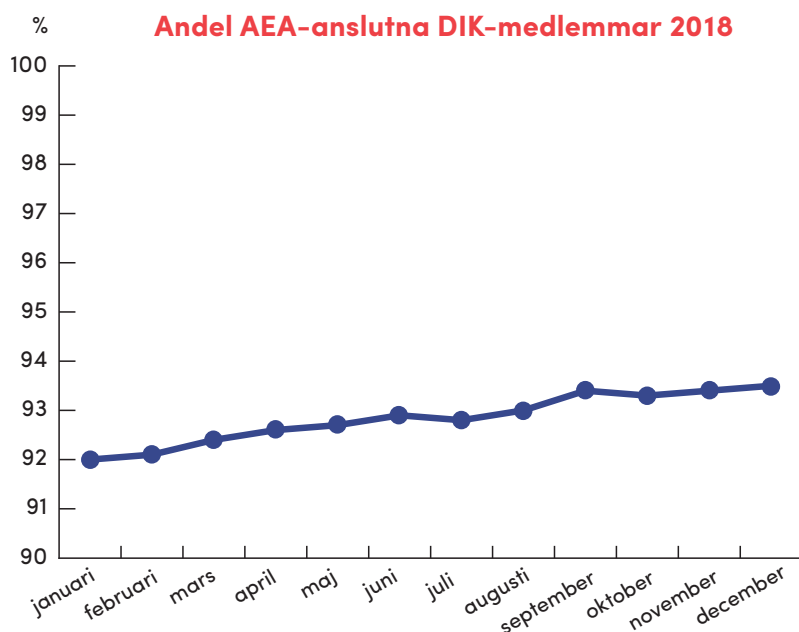

De största utbildningsgrupperna inom DIK är bibliotek och information, samt kommunikation och media. Tillsammans utgör de 45 procent av medlemmarna som också är med i AEA.

Andelen AEA-anslutna ökar igen

Sedan DIK började göra arbetslöshetsrapporter (2011) har andelen medlemmar som är anslutna till AEA:s a-kassa legat mer eller mindre stabilt runt 95 procent. Under slutet av 2017 syntes dock en tillfällig nedgång och i januari 2018 var andelen nere på 92 procent. Under året har kurvan successivt vänt uppåt igen, och i december 2018 var andelen åter närmare 94 procent (studenter undantagna). Det är en hög nivå jämfört med arbetsmarknaden i stort där drygt 70 procent är med i en a-kassa¹.

Andelen som betalar sitt medlemskap i a-kassan direkt till AEA istället för via DIK har ökat successivt under de senaste åren. Utvecklingen har fortsatt under 2018 och var i december uppe i 15,3 procent (jämfört med 13,7 procent 2017).

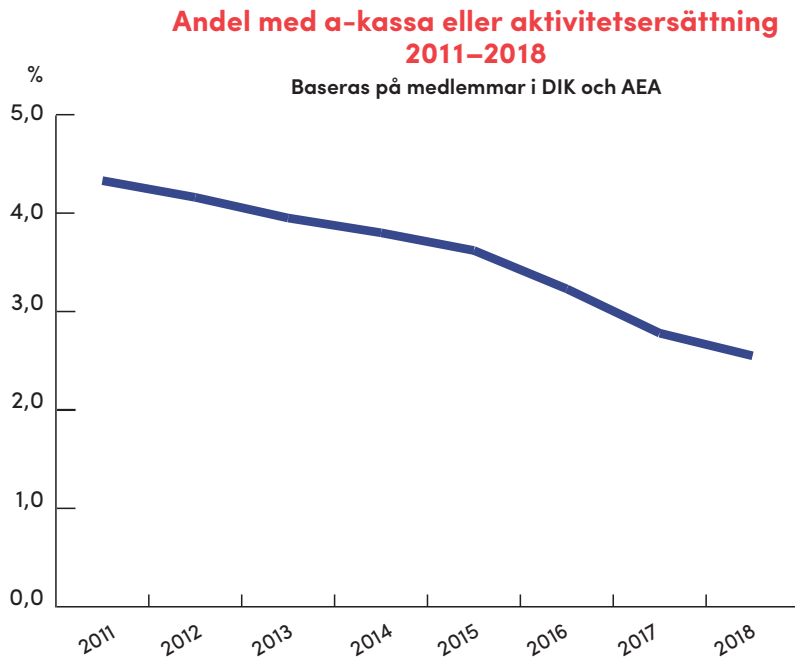

Andelen som är anslutna till AEA har ökat från 92 till 94 procent under 2018.

¹ Akademikernas a-kassa, Arbetslöshetsrapporten 2018, Ersättning och a-kassa

Sjunkande arbetslöshet – en trend som håller i sig

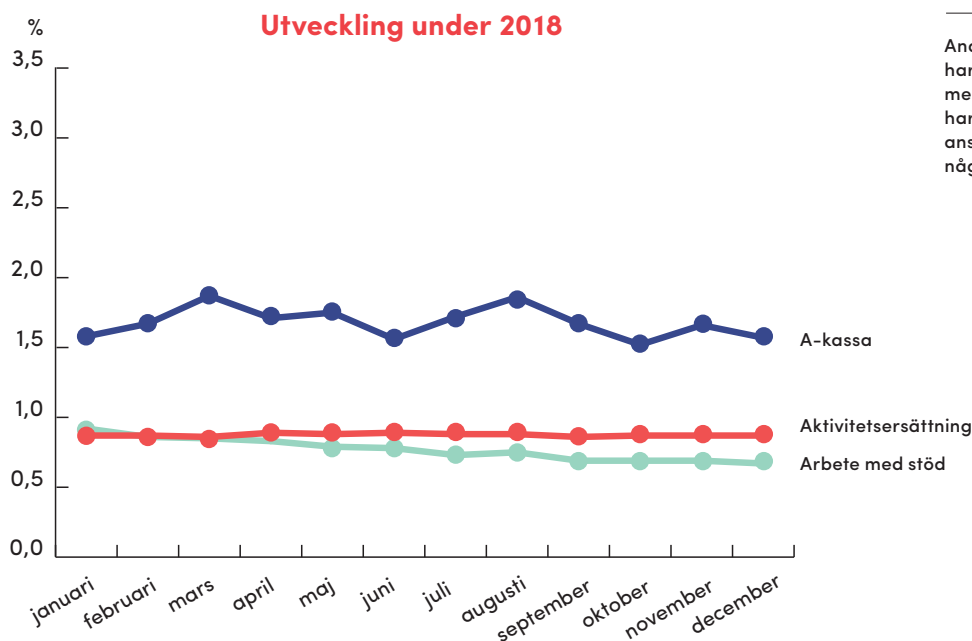
Diagrammet visar andelen arbetslösa DIK-medlemmar under 2011–2018 (baserat på medeltalet i procent för respektive år). Med arbetslösa avses de som fått ersättning från a-kassa eller deltagit i program hos Arbetsförmedlingen och fått aktivitetsersättning. Som framgår av diagrammet har andelen arbetssökande minskat successivt under perioden.

Arbetslösheten bland DIK:s medlemmar har sjunkit från i genomsnitt 4,33 procent 2011 till 2,55 procent 2018.

Utvecklingen det senaste året

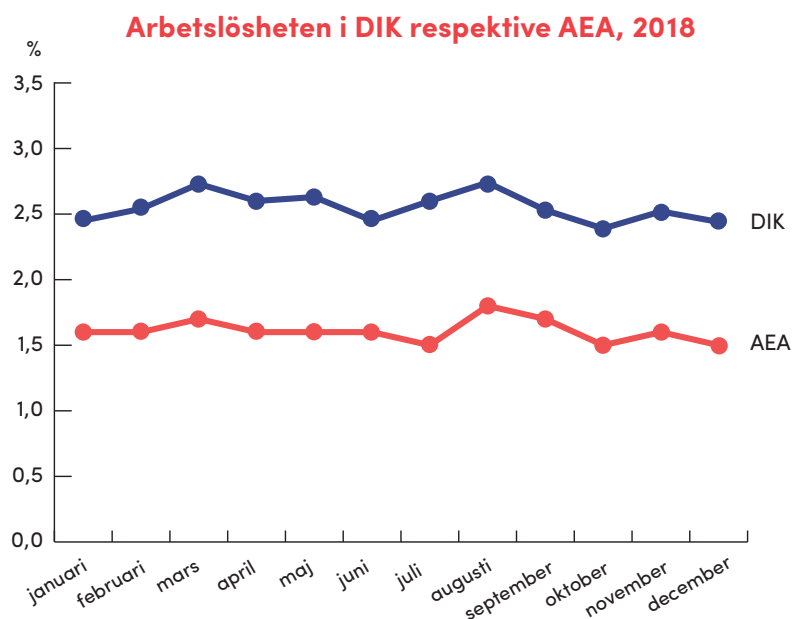
Under 2018 har andelen arbetssökande DIK-medlemmar legat lågt och stabilt runt 2,5 procent. I december var siffran 2,44 procent vilket är något lägre än motsvarande period 2017 (2,55 procent). Av dessa fick 1,57 procent ersättning från a-kassan, medan 0,87 procent deltog i program hos Arbetsförmedlingen och hade aktivitetsersättning. Ytterligare 0,67 procent hade en anställning med stöd.

Andelen med aktivitetsersättning har legat stabilt under året, medan andelen med a-kassa har varierat. Andelen som har en anställning med stöd har minskat något.

Arbetslösheten i DIK jämfört med i AEA

Diagrammet visar andelen som fått a-kassa eller aktivitetsersättning månad för månad under året. Andelen arbetssökande medlemmar i DIK var i december 2018 drygt en procentenhet högre än andelen för hela AEA.

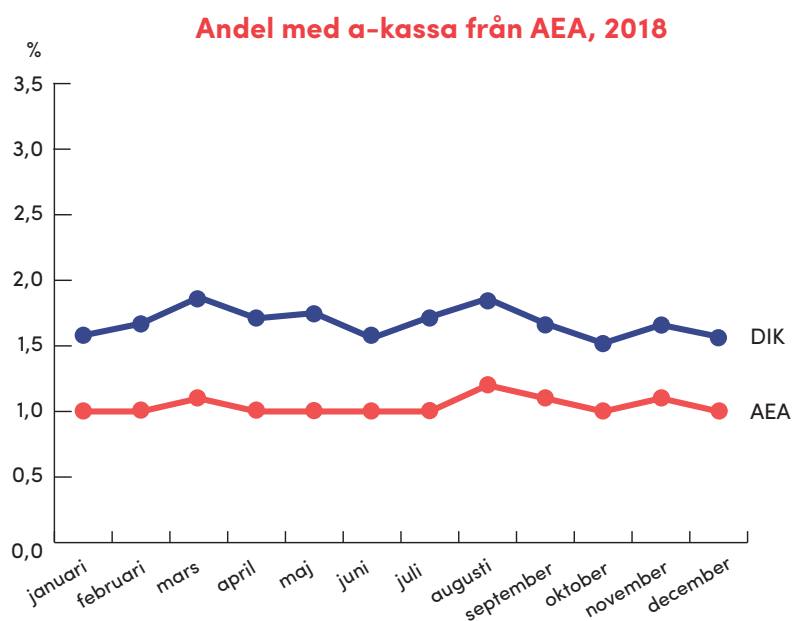

I december var 1,50 procent av samtliga AEA-medlemmar arbets-sökande, jämfört med 2,44 procent inom DIK.

Andelen med a-kassa

Andelen arbetssökande i DIK som fått arbetslöshetsersättning från AEA har varierat något under året. I mars var andelen som högst med 1,87 procent, och i oktober som lägst med 1,52 procent. I december 2018 låg andelen ersättningstagare på 1,57 procent, vilket är ungefär samma nivå som i december 2017.

Skillnaden mellan DIK och AEA ökade något under början av året, för att sedan minska igen.

I december 2018 var andelen med a-kassa 1,57 procent inom DIK, jämfört med 1,00 procent inom AEA.

Andelen i program hos Arbetsförmedlingen

De som deltar i program hos Arbetsförmedlingen får ersättning i form av aktivitetsstöd som betalas ut av Försäkringskassan. Antalet har minskat under året och i december 2018 deltog 127 DIK-medlemmar i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Det motsvarar 0,87 procent av DIK:s medlemmar, jämfört med 0,96 procent motsvarande månad 2017.

Den övervägande vanligaste programaktiviteten för DIK-medlemmar är *Jobb och utvecklingsgaranti*. Under året har antalet deltagare minskat från 131 till 107. Att uppgift saknas för Fas 3 beror på att sysselsättningsfasen har avvecklats.

Program	2018	2017	Skillnad
Arbetsmarknadsutbildning	2	7	-5
Arbetspraktik	0	7	-7
Etableringsplan	0	0	0
Fas 3 – Jobb och utvecklingsgaranti	-	4	-4
Förberedande utbildning	2	6	-4
Jobb och utvecklingsgaranti	107	131	-24
Kartläggning, vägledning och rehab	16	30	-14
Totalt	127	185	-58

Antalet DIK-medlemmar som deltar i program hos Arbetsförmedlingen har minskat med 58 personer, jämfört med föregående år.

Andelen anställda med stöd

En anställning med stöd innebär att arbetsgivaren får ekonomisk ersättning för att anställa någon som har svårt att få reguljärt arbete. Det kan vara en person som har varit arbetslös en längre tid, är ny i Sverige eller som saknar arbetslivserfarenhet. Här ingår även stöd för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

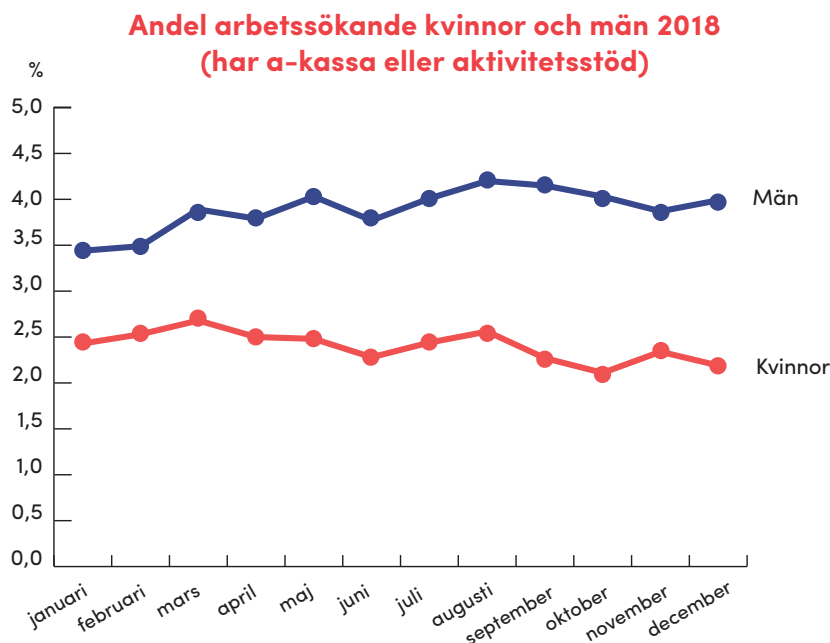
Antalet DIK-medlemmar som har en anställning med stöd har minskat något under året (179 personer i december 2018 jämfört med 183 motsvarande månad 2017). I december 2018 hade 0,67 procent av DIK-medlemmarna en anställning med stöd. Motsvarande siffra för 2017 var 1,06 procent. Kategorin anställningsstöd har tillkommit under 2018 och är ett samlingsnamn för flera olika program.

Anställning med stöd	2018	2017	Skillnad
Anställningsstöd	15	-	15
Jobbgaranti för ungdomar	1	-	1
Lönebidrag	42	41	1
Nystartjobb	16	18	-2
Offentligt skyddat arbete	1	1	0
Start av näringsverksamhet	7	12	-5
Särskilt anställningsstöd	7	27	-20
Trygghetsanställning	77	78	-1
Utvecklingsanställning	13	6	7
Totalt	179	183	-4

Trygghetsanställning och lönebidrag utgör de vanligaste formerna för anställning med stöd bland DIK-medlemmar.

Ökade skillnader mellan kvinnor och män under 2018

Män är arbetslösa i högre utsträckning än kvinnor. Det gäller både inom DIK och i samhället i stort². I december 2018 var 3,99 procent av männen i DIK arbetssökande, jämfört med 2,19 procent av kvinnorna. Jämfört med föregående år har kvinnornas arbetslöshet minskat något, medan männens har ökat. Det innebär att gapet mellan kvinnor och män blivit större. I december 2018 var skillnaden mellan mäns och kvinnors arbetslöshet 1,80 procentenheter. Vid motsvarande månad 2017 var skillnaden 1,17 procentenheter.

Mäns arbetslöshet har ökat under 2018, medan kvinnornas har minskat. I slutet av året var gapet mellan könen 1,80 procentenheter.

Jämförelse mellan kvinnor och män i december 2018

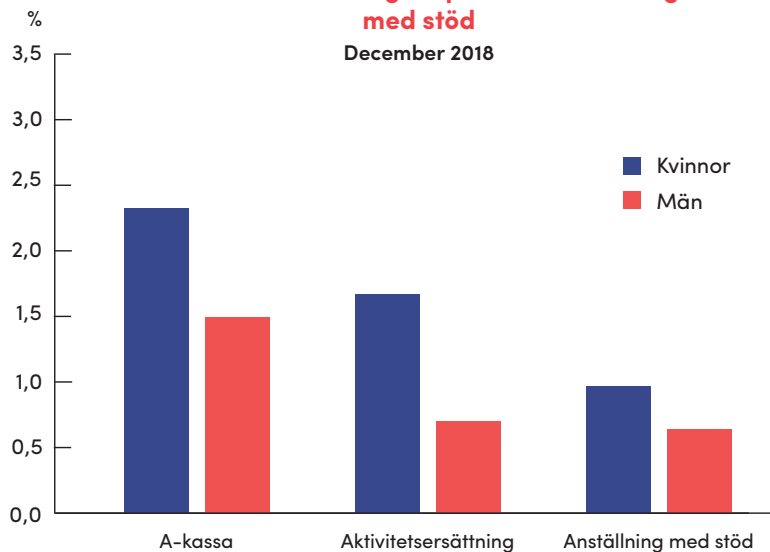
När siffrorna bryts ned framgår att de växande skillnaderna främst beror på att andelen män med ersättning från a-kassan har ökat under året. I december 2018 fick 2,32 procent av männen arbetslöshetsersättning, jämfört med 1,71 procent samma månad 2017. Bland kvinnor har andelen minskat från 1,55 procent 2017 till 1,49 procent 2018.

Andelen som fått aktivitetsersättning och deltar i arbetsmarknadspolitiska program har legat relativt stabilt för både kvinnor och män. I december 2018 fick 1,67 procent av männen och 0,70 procent av kvinnorna aktivitetsersättning, vilket är i stort sett samma nivåer som föregående år. I denna grupp är skillnaden mellan könen som störst.

Andelen som har en anställning med stöd har minskat bland både kvinnor och män. I december 2018 låg andelen på 0,97 procent bland män och 0,64 procent bland kvinnor. Motsvarande siffror för 2017 var 1,36 procent bland män och 0,97 procent bland kvinnor. Här är skillnaden mellan könen som minst.

² Akademikernas a-kassa, Arbetslöshetsrapporten 2018

Andel män och kvinnor med a-kassa, aktivitetsersättning respektive anställning med stöd

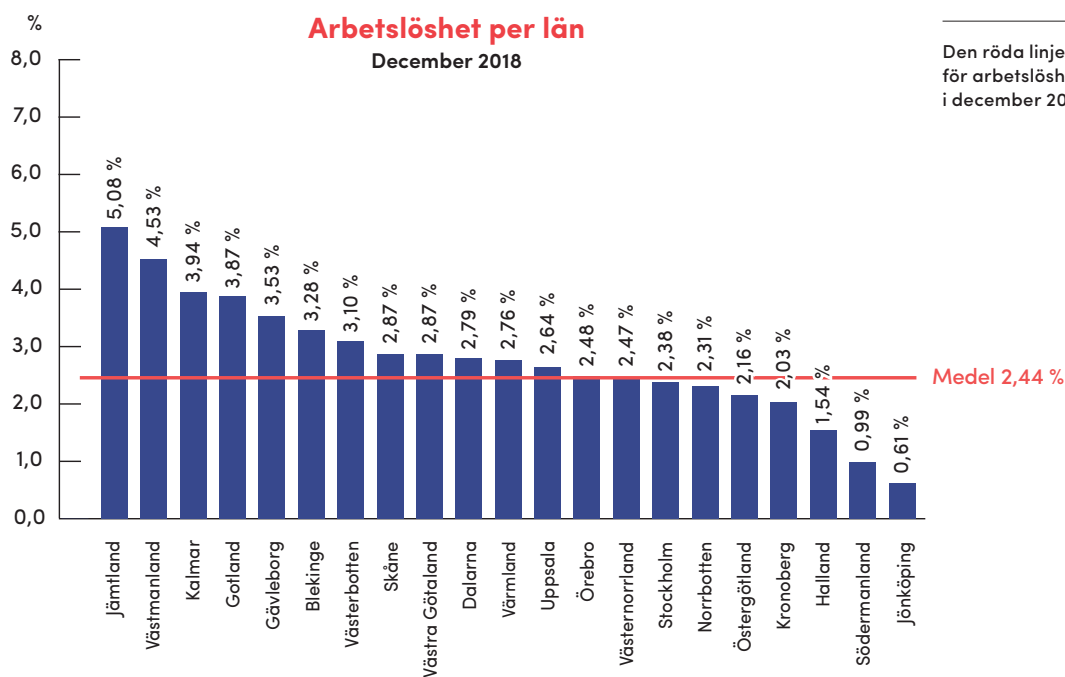

Den största skillnaden mellan kvinnor och män finns i gruppen som deltar i program hos Arbetsförmedlingen och får aktivitetsersättning.

Arbetslöshet uppdelat på län

Sex av tio DIK-medlemmar under 65 år bor i de tre storstadsregionerna Stockholm, Skåne och Västra Götaland. Läger man även till Uppsala täcks drygt sju av tio medlemmar in.

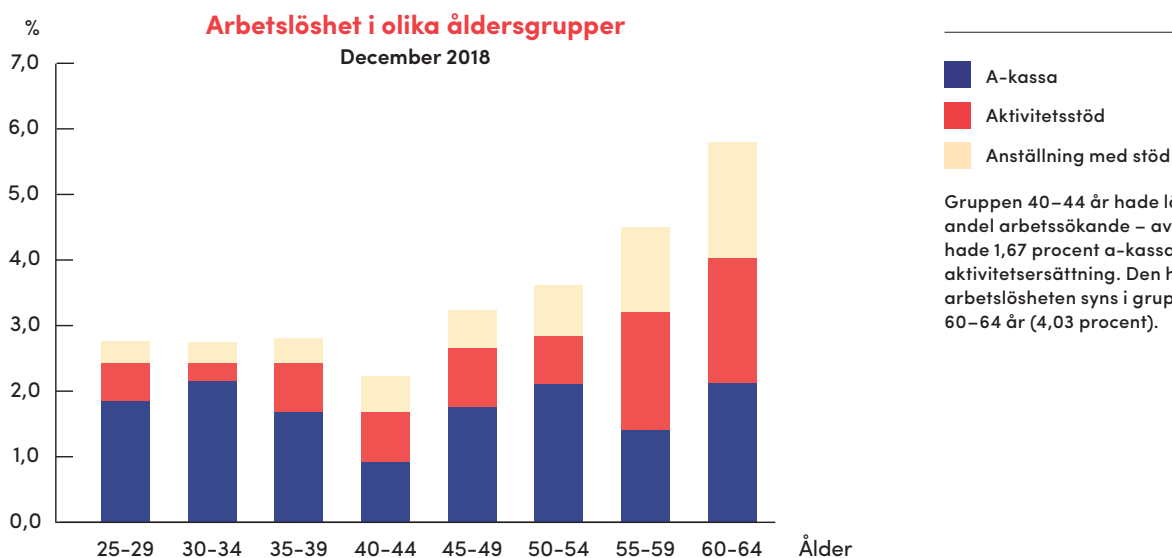
Diagrammet visar andelen medlemmar som fick arbetslöshetsersättning eller deltog i arbetsmarknadspolitiskt program i december 2018. Högst var arbetslösheten i Jämtland och Västmanland, och lägst i Södermanland och Jönköping. Vissa län har få arbetslösa medlemmar vilket gör att ett fåtal personer som går till eller från arbete ger stort utslag på andelstalen. Resultaten ska därför tolkas med försiktighet.

Den röda linjen visar genomsnittet för arbetslösheten i landet i december 2018, 2,44 procent.

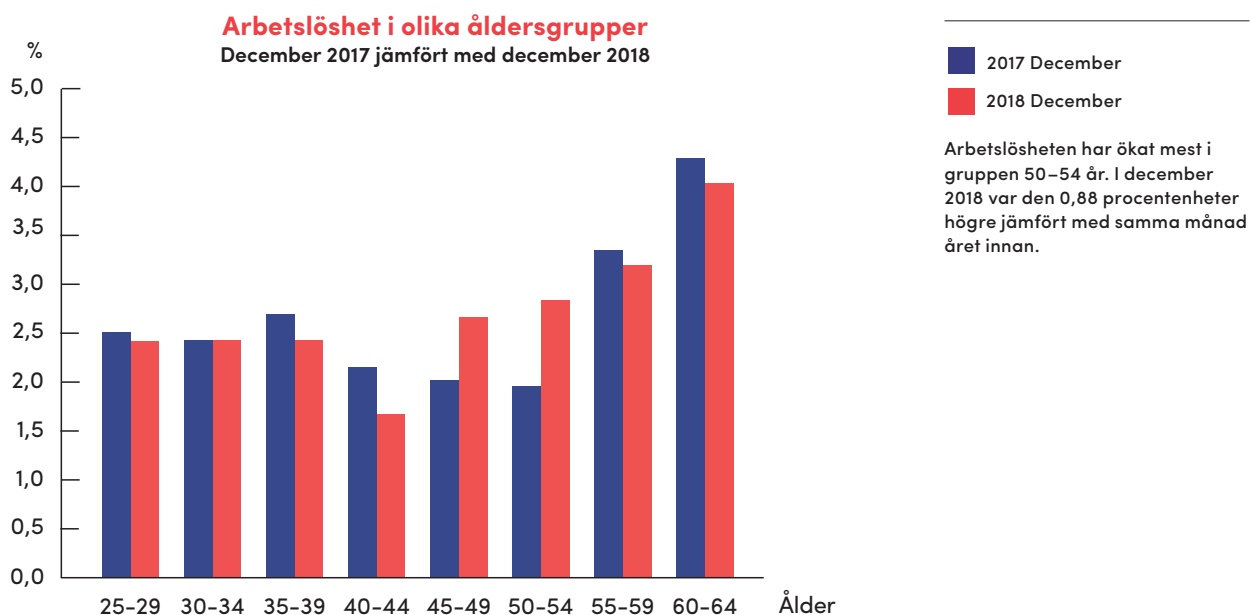
Arbetslöshet uppdelat på ålder

Åldersgruppen 40–44 år hade i december 2018 den lägsta andelen arbetslöshet, vilket motsvarar hur det sett ut tidigare år. Högst arbetslöshet finns i grupperna 55–59 och 60–64 år. Andelen som har ett arbete med stöd eller som deltar i program hos Arbetsförmedlingen ökar med stigande ålder, medan andelen med a-kassa varierar i åldersgrupperna. De som är under 25 år har inte tagits med i diagrammet då gruppen innehåller för få individer.

Arbetslöshet i olika åldersgrupper, 2018 jämfört med 2017

Diagrammet visar andelen som fick a-kassa eller aktivitetsersättning i december 2018, jämfört med motsvarande månad 2017. Den största förändringen är en ökad arbetslöshet i grupperna 45–49 år (+0,64 procentenheter) och 50–54 år (+0,88 procentenheter). Den största minskningen finns i åldersgruppen 40–44 år (-0,48 procentenheter). Gruppen 25 år och yngre är för liten för att några slutsatser ska kunna dras, och ingår därför inte i jämförelsen.

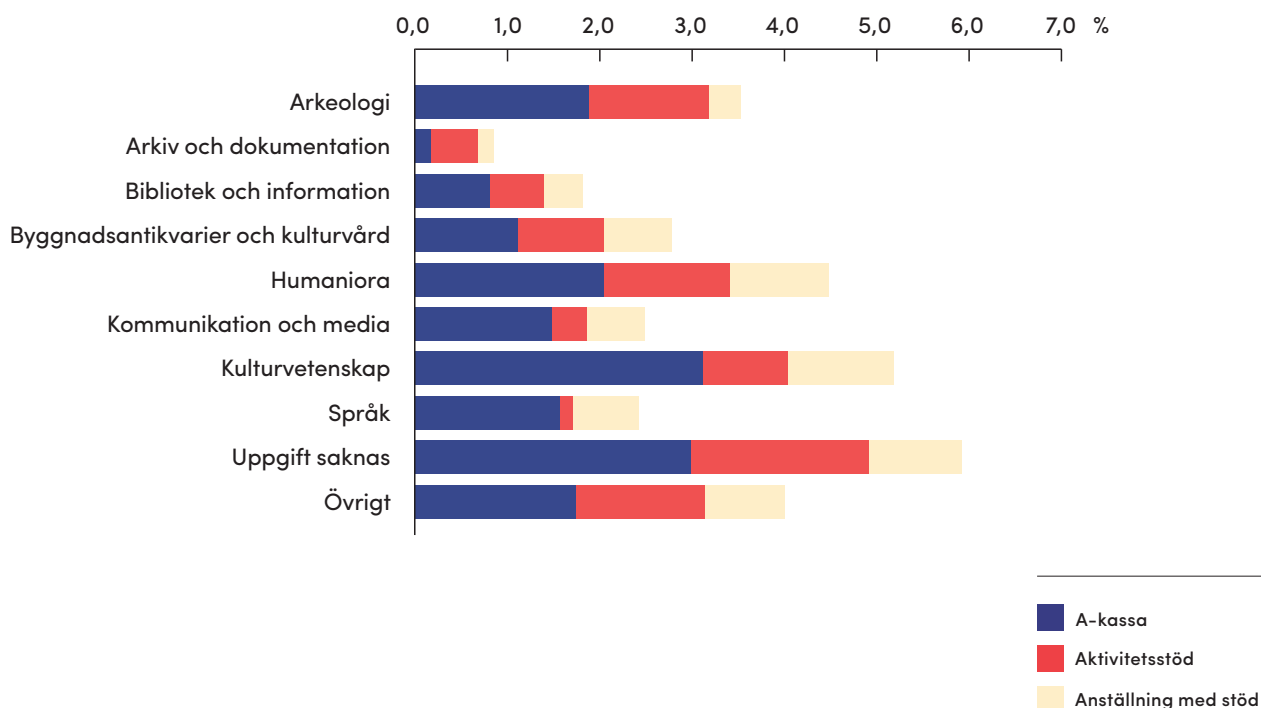

Stora variationer i olika utbildningsgrupper

Det finns stora variationer i arbetslöshet beroende på utbildningsinriktning. Utbildade inom *arkiv och dokumentation* samt *bibliotek och information* har en mycket låg arbetslöshet. I dessa utbildningsgrupper hade 0,68 respektive 1,39 procent av DIK-medlemmarna a-kassa eller aktivitetsersättning i december 2018. Nivåerna är låga även för de med utbildning inom *språk* (1,71 procent), *kommunikation och media* (1,86 procent) samt *byggnadsantikvarier och kulturvård* (2,04 procent).

Högst andel arbetssökande finns i gruppen där utbildningsuppgift saknas (4,91 procent). Därefter följer de som är utbildade inom *kulturvetskap* (4,05 procent), *humaniora* (3,42 procent) och *arkeologi* (3,18 procent).

Arbetslöshet i olika utbildningsgrupper

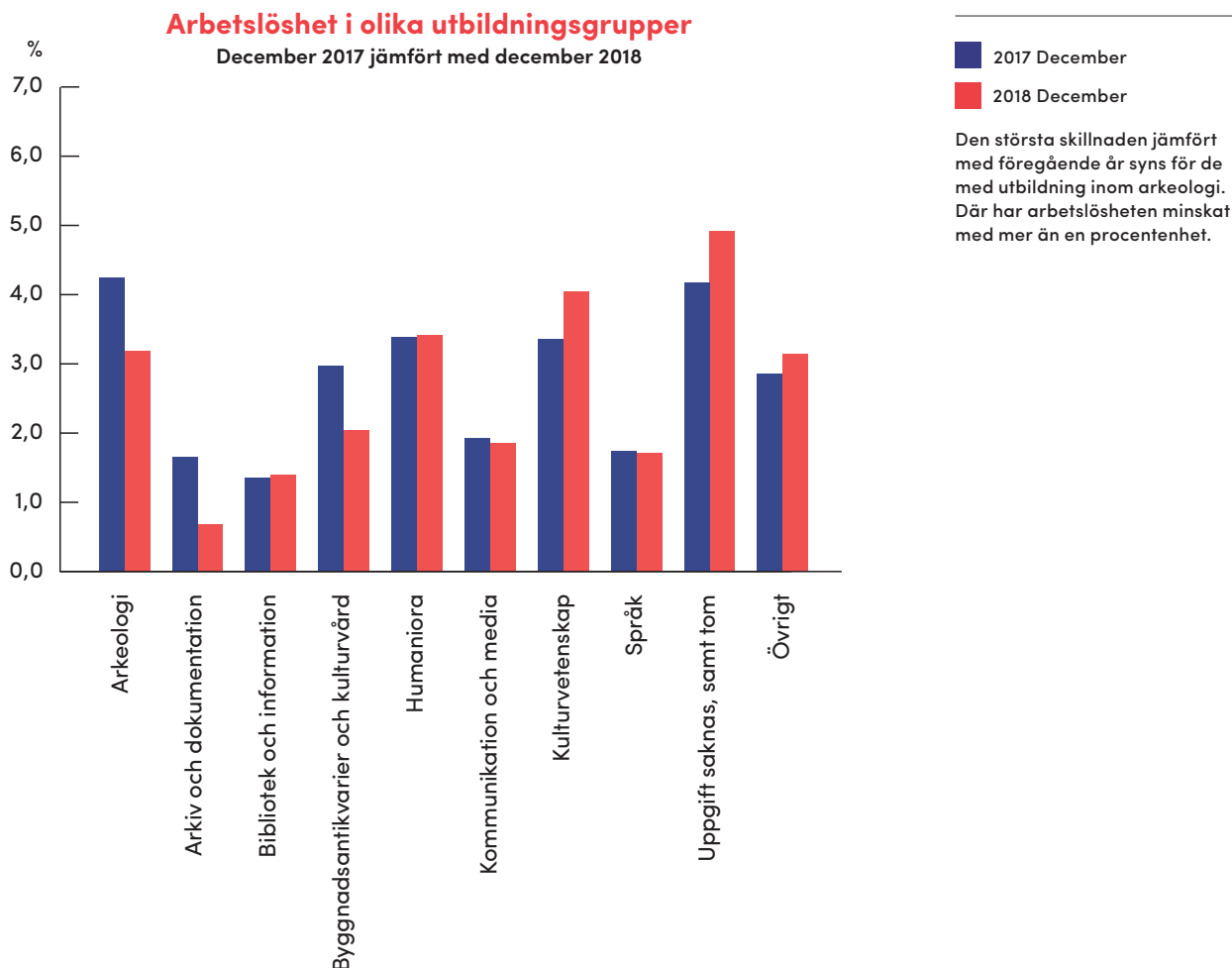

De med utbildning inom arkiv och dokumentation hade rekordlåg arbetslöshet i december 2018. I gruppen hade bara 0,68 procent ersättning via a-kassan eller aktivitetsstöd.

Arbetslöshet i olika utbildningsgrupper, 2018 jämfört med 2017

Jämfört med samma månad förra året har utvecklingen sett olika ut för de olika utbildningsgrupperna. Den största minskningen syns inom *arkeologi* (-1,07 procentenheter), *arkiv och dokumentation* (-0,97 procentenheter) samt *byggnadsantikvarier och kulturvård* (-0,93 procentenheter).

Den största ökningen har skett inom gruppen där utbildningsuppgift saknas (+0,73 procentenheter) och bland de med utbildning inom kulturvetenskap (+0,68 procentenheter). För övriga grupper har ingen större förändring skett.

Avslutning

Arbetslösheten bland DIK:s medlemmar har sjunkit de senaste åren och trenden fortsatte under 2018. Det stämmer väl överens med utvecklingen på arbetsmarknaden i stort, både i Sverige och i Europa. Efter återhämtningen från den globala finanskrisen 2008–2009 har andelen arbetslösa sjunkit successivt. I slutet av 2018 var arbetslösheten 5,5 procent i Sverige³, och 6,7 procent i EU28 (7,9 procent i hela eurozonen)⁴.

Arbetsförmedlingen bedömer att vi nu nått den lägsta punkten för arbetslösheten och att den gradvis kommer att stiga under 2019–2020. Det beror bland annat på ett starkt arbetskraftstillskott av grupper med kort utbildning som initialt står längre ifrån arbetsmarknaden, samtidigt som konjunkturen dämpas vilket gör att tillväxten av nya jobb minskar. Samma utveckling förutspås inom EU där avmattningen i tillväxt är särskilt tydlig⁵.

³ SCB, Arbetskraftsundersökningarna, december 2018

⁴ Eurostat, Euro area unemployment, januari 2019

⁵ Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsprognos 2018–2020

Referenser

Akademikernas a-kassa, [Arbetslöshetsrapporten 2018](#)

Arbetsförmedlingen, [Arbetsmarknadsprognos 2018–2020](#)

Eurostat, [Euro area unemployment](#)

SCB, [Arbetskraftsundersökningarna](#)